

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (37)

Drafts [9]

Inbox (5)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Deleted Items (37) →

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori

Odgovori svima

Prosledi

Neželjeno

Zatvori

Portal i Radio 021 KOSULJICA OSNOVNE ANALIZE URINA

Aristea Stakic [aristea.stakic@021.rs]

Poslato: 7. novembar 2024. 16:11

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić; Biljana Gavrić [biljanagavric@yahoo.com]

Prilozi: Kosuljica Osnovne analize~1.docx (19 kB)

Poštovane,

U prilogu dostavljam molbu za odobrenje sadržaja za realizaciju druge u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema druge realizacije je:

Osnovni pregled urina, značaj za građane i tumačenje

Sagovornica, prma dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je dr Sunčica Kojić Damjanov iz Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Planirano je da emisiju o Osnovnom pregledu urina premijerno emitujemo u sredu, 13. novembra u 17 časova dok je repriza druge epizode planirana za nedelju, 17. novembra u 9 časova.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora biće objavljeni na Portalu 021.rs u sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.

Srdačan pozdrav,

Aristea Stakić, novinarka

aristea.stakic021@021.rs

Radio 021, Portal 021.rs

Tel: 064/8195362

<http://www.021.rs/>

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Tema emisije: Osnovni pregled urina

Realizatorka: Aristeia Stakić, novinarka

Medij: Radio 021, portal 021.rs

Za potrebe: Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo APV

UVODNA ŠPICA (sadrži informaciju o organu koji je dodelio sredstva za realizaciju ugovorne obaveze)

OFF: Poštovani slušaoci, dobar dan.

Moje ime je Aristeia Stakić.

U ovoj emisiji razgovaramo o značaju osnovnog pregleda urina za unapređenje zdravlja građana.

Sagovornica Radija 021 je dr Sunčica Kojić Damjanov iz Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Rastavnica

OFF: Kada se upustimo u procenu ispravnosti rada bilo kog organa ili organskog sistema, uvek se polazi od najjednostavnijih testova. Cilj je da nam testovi pokažu da li taj organ ili sistem rade kako treba ili ne.

Osnovni pregled urina je taj prvi test koji se izvodi da bismo se orjentisali da li naši bubrezi, njegovi izvodni kanali i mokraćna bešika dobro funkcionišu ili postoji neki problem. Na osnovu rezultata ovog testa možete proceniti da li postoji urinarna infekcija ili ne, možete pretpostaviti da osoba ima pesak ili kamenčiće u izvodnim kanalima bubrega, da li konzumira mnogo povrća ili čokolade, da li gladije ili možda ima visok nivo šećera u krvi, ističe u razgovoru za 021.rs, dr Sunčica Kojić Damjanov.

DrKojić Damjanov: *“Dakle, nisu uvek u pitanju samo bolesti bubrega. Iz osnovnog pregleda urina može se svašta zaključiti i to je polazna tačka koja usmerava dalja specifična ispitivanja. Zbog toga uzorak urina uvek mora biti onaj koji je potreban za određeno ispitivanje. Osoba mora biti adekvatno pripremljena za određeno ispitivanje i pravilno uzeti uzorak da bi i zaključci koji se iz njega izvode bili tačni”*, naglašava naša sagovornica.

OFF: Osnovni pregled urina podrazumeva ispitivanje uzorka urina prvo hemijski, a zatim i pregledom pod mikroskopom. Hemijski pregled se izvodi posebnim test trakama koje sadrže polja sa reagensima za ispitivanje različitih materija. Kada se ovakva traka uroni u urin, na tim poljima se odvijaju hemijske reakcije i mi okvirno znamo šta se i u kojoj količini od tih materija nalazi u urinu.

Dr Kojić Damjanov: *“Taj hemijski pregled urina nam zapravo služi samo da se orjentišemo šta možemo očekivati kada pređemo na drugi deo pregleda koji zovemo pregled sedimenta urina. On se izvodi tako što se od uzorka urina pravi preparat na staklenoj pločici koja se zatim pregleda pod mikroskopom. Na ovaj način možemo da vidimo sve elemente koji se mogu naći u urinu - crvena i bela krvna zrnca, različite ćelije koje potiču iz bubrega pa sve do mokraćne bešike, zatim različite bakterije, gljivice, parazite, različite kristale i soli, cilindre i drugo”,* napominje ona.

OFF: Doktorka Kojić Damjanov kaže da je najjednostavniji I najsigurniji osnovni pregled urina - pregled ručno I da se u nekim manjim laboratorijama, takav pregled još uvek samo tako i izvodi.

Dr Kojić Damjanov: *“Međutim, danas se zbog velikog broja uzoraka i potrebe za što bržim dobijanjem rezultata koriste različiti analizatori koji na sličan način automatizovano vrše pregled urina. Analizatoru date epruvetu, on sam urinom pokvasi polja na test traci, očita rezultat, pripremi mikroskopski preparat i izvrši tipizaciju elemenata koje je u njemu video. Međutim, aparati umeju da pogreše jer su samo aparati. I zato ih mi kontrolišemo. Pre nego što se rezultat izda, svaka slika preparata se prekontroliše i kada nam se nešto ne uklapa, mi analizu ponovimo ručno, odnosno uzimamo naše mikroskope i proveravamo ono što aparat kaže da je video. Jer ipak najviše verujemo svojim očima! Iako sve ovo deluje komplikovano, vremenom postaje rutina i ovakav osnovni pregled urina može se obaviti za 10-tak minuta”,* istakla je.

OFF: Zašto je važan baš prvi jutarnji urin? Osnovni pregled urina vrši se u uzorku prvog jutarnjeg urina. Zbog toga što se tokom noći rede mokri, jer spavamo, i na taj način se sve materije koje dospeju u urin nagomilavaju, objašnjava doktorka I dodaje da se one u prvom jutarnjem urinu nalaze u najvećoj koncentraciji i laboratorijskim metodama se mogu najlakše i najsigurnije detektovati.

Dr Kojić Damjanov: *“Ukoliko prvi jutarnji urin odbacite, pa u laboratoriju donesete drugi, treći ili neki naknadni uzorak, a recimo popili ste čašu vode sa lekovima koje ujutru morate uzeti, rizikujete da nalaz osnovnog pregleda vašeg urina bude pogrešan. To bi značilo da postoji mogućnost da se pregledom u njemu ne nađu neki patološki sastojci ili bar ne u količini potrebnoj da to proglasimo patološkim. Na primer, da broj bakterija ne bude dovoljan da kažemo da je to urinarna infekcija, a da osoba ustvari ima urinarnu infekciju, zatim da ne detektujemo povišenu količinu šećera u urinu koja kod osobe ustvari postoji, da ne nađemo dovoljnu količinu urobilinogena u urinu pa posumnjamo na oboljenje jetre koje ustvari ne postoji i slično”,* precizirala je dr Kojić Damjanov.

OFF: Ona naglašava da uzimanje prvog jutarnjeg urina nije izmišljeno da, kako je rekla, “deranžira” osobu da se bavi hvatanjem mlaza u bočicu, a da se još ni nije ni rasanila, već, kaže, zaista ima svoju svrhu, odnosno omogućuje da se najsigurnije ustanovi šta se u urinu nalazi.

Doktorica Kojić Damjanov ističe da je veoma važno da uzorak urina koji se donese na analizu bude reprezentativan, odnosno da bude najbolji mogući “kako bi nam dao najviše informacija koje su uz to i najtačnije”. Da bi se ovo postiglo, osoba koja daje uzorak mora biti adekvatno pripremljena i uzeti uzorak na pravilan način. Bez obzira da li treba da se obavi osnovni ili neki od specifičnih pregleda urina, pacijent mora adekvatno da se pripremi za uzimanje uzorka.

Dr Kojić Damjanov: “*Adekvatna priprema za uzimanje uzorka postoji za sve testove koji se izvode bilo iz krvi, urina, stolice ili neke druge telesne tečnosti. Postoje pravila koja se moraju ispoštovati kako bi smo bili sigurni da su rezultati testiranja tačni. Na žalost, mislim da lekari malo o tome pričaju sa svojim pacijentima kada ih šalju u laboratoriju, verovatno misleći da se to podrazumeva, a pacijenti verovatno misle da se ne mora baš sve ispoštovati. Ali, na žalost, nije tako i ovakvi propusti veoma lako dovode do netačnih rezultata, a oni do pogrešnih odluka lekara*”, naglašava ona.

OFF: Neophodno je, ističe doktorica Kojić Damjanov, dobro se obavestiti na koji način da se spremimo za neko testiranje i to isključivo kod lekara koji nas na to testiranje šalje jer, smatra da on zna šta želi da ispita jer Ista analiza može da se izvodi uz različite pripreme i da daje različite informacije u zavisnosti od toga.

Dr Kojić Damjanov: “*Kada je reč o uzorku urina, to znači da pacijent pre uzimanja uzorka mora genitalije i izlaz uretre da opere blagim sapunom i vodom, predeo osuši i tek tada pristupi uzorkovanju urina. Ovo je važno jer se tokom slivanja urina u čašicu za urin često spere i okolna koža, pa se bakterije, leukociti i druge ćelije sa kože nađu u čašici. Tako možemo zdravu osobu proglasiti da ima urinarnu infekciju jer smatramo da se dobro pripremila i da su viđene ćelije ustvari iz bešike, a ne sa kože*”, objašnjava doktorica za 021.rs.

OFF: Iako se može učiniti da se savetuje ono što većina građana zna, uvek je dobro ponoviti I sam postupak. Doktorica Kojić Damjanov kaže da je za osnovni pregled urina, potrebno prvi mlaz pustiti u wc-šolju, zaustaviti mokrenje i zatim mokriti u čašicu za uzorak. Ovo je važno zbog toga da se speru bakterije i ćelije sa kože i uz izlaz uretera jer te bakterije ne potiču iz mokraćne bešike i urinarnog trakta i opet nas mogu dovesti do pogrešnih zaključaka.

Dr Kojić Damjanov: “*Za neke druge preglede, na primer, potrebno je prikupiti tri uzorka u tri različite čašice prilikom istog akta mokrenja: prvi mlaz, srednji mlaz i poslednji mlaz. Dakle, uputstva su različita u zavisnosti kakve zaključke lekar želi da donese, te bi lekar koji traži analizu trebalo pacijenta i da uputi u način uzimanja uzorka*”, kazala je.

OFF: Kako rukovati sa uzetim uzorkom dok ga ne predamo u laboratoriju? I to je važan deo priče I tu pacijenta uvek treba uputiti šta da radi, odgovara dr Sunčica Kojić Damjanov. Dodaje da pravila kažu da su rezultati najtačniji ako se uzorak urina pregleda u prvih sat vremena od

uzimanja što bi značilo da za 30 minuta on treba da bude dostavljen u laboratoriju. To je, kaže ona, u većini slučajeva nemoguće, naročito ako se radi o ambulantnim pacijentima.

Dr Kojić Damjanov: *“Uzorak bi, nakon uzimanja trebalo predati u laboratoriju u naredna 2 sata. Tokom tog perioda treba izbegavati kontakt sa toplotom. Znači, ne stavljati bočicu sa uzorkom na radijator, u blizinu grejnih tela, pod otvoreno dejstvo sunčevih zraka na prozoru, ne nositi je u džepu do laboratorije jer sve to greje uzorak. Prisustvo toplote dovodi do ubrzanog razmnožavanja bakterija, pa će za par sati na toploti u uzorku umesto normalnog broja bakterija da se pojavi masa bakterija koja ukazuje na urinarnu infekciju. Neke druge materije se dugim stajanjem, grejanjem ili izlaganjem suncu raspadaju, neke druge formiraju i sve to dovodi do pogrešnih zaključaka i postavljanja pogrešnih dijagnoza”*, objasnila je.

OFF: Zato je zaista u interesu i pacijenta i zdravstvenih radnika da se procedure pripreme i uzorkovanja urina maksimalno ispoštuju kako bi smo dobili tačne rezultate i na osnovu njih tačne dijagnoze i adekvatno lečenje.

Rastavnica

OFF: Specifičnih pregleda urina ima više, a koji će se od njih dalje obavljati zavisi od rezultata osnovnog pregleda urina i tegoba koje pacijent ima. Najčešće se pacijenti upućuju na mikrobiološki pregled urina, kada se sumnja na urinarnu infekciju. Ovim pregledom potvrđuje se prisustvo mikroorganizama kao i njihov broj a ukoliko je potrebno lečenje - koji lekovi su efikasni u pojedinačnom slučaju jer svaka urinarna infekcija je drugačija, kaže doktorka.

Dr Kojić Damjanov: *“Pored toga, postoje pregledi koji se obavljaju u uzorku 24h-urina, što znači da osoba mora sakupiti svaku kap urina koju izluči tokom 24 sata da bi testiranje bilo pravilno. Ovaj uzorak uglavnom se koristi za ispitivanje ekskretorne funkcije bubrega, odnosno kod procene postojanja bubrežne insuficijencije i procene njenog stepena kao što je određivanje klirensa kreatinina, ali i za dijagnostiku i praćenje toka nekih malignih bolesti kao što je multipli mijelom, zatim za dijagnostiku porfirija i drugo. U uzorku urina mogu se izvoditi i mnoge druge specifične analize kao određivanje količine proteina, albumina, porfobilinogena, delta-aminolevulanske kiseline, bakra, beta-2 mikroglobulina, zatim osmolalnost urina i mnogi drugi testovi, što je usko specifično za pojedine bolesti”*, istakla je.

OFF: Doktorka Kojić Damjanov kaže da se mikrobiološki pregled urina, odnosno, urinokultura, radi kada se posumnja na urinarnu infekciju i da to znači da se uzorak urina zaseje na neke hranljive podloge na kojima će se razviti kolonije bakterija ili gljivica ukoliko ih u urinu ima. Te kolonije se potom ispituju da bi se ustanovilo koje se tačno bakterije ili gljivice u uzorku nalaze i koliko ih ima u jednom mililitru urina. U zavisnosti od njihovog prisustva i broja, lekar koji je tražio ovaj pregled odlučice da li je potrebno lečenje ili ne.

Dr Kojić Damjanov: *“Urinokultura je važna da bi se prvo ustanovilo da li u urinu, a samim tim i u urinarnom traktu, postoje bakterije koje nisu normalni stanovnici ovog dela našeg tela, a zatim i da li njih ili onih bakterija koje su i normalno tu ima u tolikom broju da mogu da nam nanesu štetu, odnosno da ih treba lečiti. Ukoliko ih ima, antibiogram nam pomaže da izaberemo pravi lek koji će nas rešiti ovih bakterija. Treba znati da urin nije sterilna tečnost i da u njemu uvek ima malo bakterija koje su njegovi normalni stanovnici i da to nije za brigu niti lečenje. Znači, urinokultura se uvek radi tek nakon osnovnog pregleda urina koji ukazuje na potencijalnu infekciju. Da li treba raditi dalje pretrage, odnosno urinokulturu sa antibiogramom, odlučuje isključivo lekar koji je tražio analizu i koji je školovan za to. Odluku o određivanju urinokulture nikako ne bi trebalo da donose pacijenti sami, naročito ne nakon konsultacije sa komšijom ili sa internetom”, naglašava dr Kojić Damjanov.*

OFF: Kako se boriti protiv Ešerihije koli I Kandidate?

Jedna je najštetnija bakterija a druga je najotpornija gljivica. One izazivaju urinarne infekcije. Doktorka Kojić Damjanov kaže da je prvo i osnovno da pacijent nikako ne preduzima lečenje sam ili uz konsultaciju čuvenog doktora Gugla koji zna sve, ali vrlo često daje pogrešne ili polovične savete.

Dr Kojić Damjanov: *“Sve infekcije urinarnog trakta, a naročito one izazvane sa ova dva mikroorganizma, potrebno je da leči lekar koji će na osnovu urinokulture, antibiograma, pacijentovih pridruženih bolesti, njegove starosti i drugih relevantnih činjenica odlučiti koji antibiotik ili antimikotik je najbolji za određenog pacijenta, u kojoj dozi, da li u vidu tableta ili injekcija i koliko dugo treba da traje lečenje. Lečenje nije isto za sve pacijente, već mora biti prilagođeno pojedincu. Ono što je za nekoga izbor, za nekog drugog može biti toksično. Na primer, pacijenti koji imaju pojedine bolesti bubrega ili jetre drugačije razgrađuju ili izlučuju lekove, pa su neki antibiotici za njih toksični i ne primenjuju se ili se daju u smanjenim dozama u odnosu na zdravu populaciju. Pojedini antibiotici ne daju se deci mlađoj od 16 godina jer izazivaju oštećenja kostiju i zuba. Zato je zaista važno da svako lečenje vodi za to stručna osoba jer šteta ponekad može biti veća od koristi”, naglasila je.*

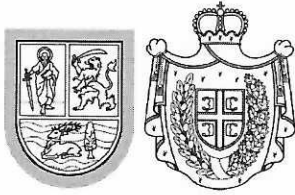
Rastavnica

OFF: Pregled urina je kod trudnica jedan od osnovnih pregleda. Kompletna krvna slika, nivo glukoze u krvi i osnovni pregled urina su jedini laboratorijski pregledi potrebni za praćenje normalne trudnoće kod trudnica koje nemaju neki poseban rizik za dodatne komplikacije.

Dr Kojić Damjanov: *“Osnovni pregled urina je važan jer se iz njega može videti da li postoji sumnja na urinarnu infekciju kod trudnice. Urinarna infekcija se mora lečiti kako tokom*

trudnoće, tako i pred porođaj jer će beba tokom porođaja doći u kontakt sa patogenim bakterijama ukoliko infekcija postoji. Prati se I nivo glukoze u urinu jer ukoliko glukoza u urinu postoji, to može ukazati na razvoj dijabetesa kod trudnice, a dijabetes može podstaći razvoj niza komplikacija i tokom trudnoće i tokom porođaja. Prati se I prisustvo proteina u urinu. Ukoliko su oni prisutni u koncentracijama većim od normalnih, to može ukazati na problem sa bubrezima, ali i povećan rizik za razvoj veoma ozbiljnih komplikacija. Prisustvo proteina i glukoze u urinu, uz oteke na nogama i povišen krvni pritisak, upućuje na postojanje preeklampsije i mogući razvoj eklampsije, teškog stanja koje može ugroziti život i trudnice i ploda. Ukoliko se ova stanja na vreme prepoznaju, uključiti terapija i planira porođaj, rizik od komplikacija se znatno smanjuje”, zaključuje doktorka Sunčica Kojić Damjanov.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за
здравство
Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4385 Ф: +381 21 456 119
psz@vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 002579751 2024 80253   ДАТУМ: 12.новембра 2024. године
001 000 405 001 18 016

На основу члана 151 Закона о јавним набавкама предмет уговора је услуга продукције и емитовања радио програма са карактеристикама, који за тему има информисање становништва и подршку превентивним активностима за очување и унапређење здравља и усвајање понашања која доприносе здрављу, број Уговора код Наручиоца: 002579751 2024 80253 001 000 405 001 18 016 од 15.октобра 2024. године закљученог са Извршиоцем услуге „Радио 021“ доо из Новог Сада, лице задужено да у име и за рачун Наручиоца – Покрајинског секретаријата за здравство прати контролу извршења уредности услуге по уговору о јавној набавци, даје:

ПИСМЕНО ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ

На тему Преглед урина (основне, специфичне и културе са антибиограмом) - тумачење. Лице задужено за праћење извршења уговора у примереном року, који не може бити дужи од 5 радних дана, уколико садржај задовољава захтеве Наручиоца, даје своју писмену сагласност и исту доставља Извршиоцу услуге.

Наручилац нема примедбе на садржај и квалитет достављеног садржаја/материјала, у смислу уредног извршења уговорне обавезе Извршиоца услуге.

ОДОБРЕЊЕ – САГЛАСНОСТ
Биљана Гаврић

Електронски потписано
БИЉАНА ГАВРИЋ
12.11.2024 13:16:54

Kucajte ovde da biste Celo poštansko sanduče

Opcije

Odjavljivanje

Posta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (37)

Drafts [9]

Inbox (5)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Deleted Items (37) →

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori Odgovori svima Prosledi Neželjeno Zatvor

RE: Portal i Radio 021 KOSULJICA OSNOVNE ANALIZE URINA

Biljana Gavrić

Poslato: 12. novembar 2024. 13:38**Za:** Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]**Prilozi:** Друга, Преглед урина (осно~1.pdf (380 kB))

Poštovana,

imate saglasnost za realizaciju emisije.

Zvanična potvrda je u prilogu mejla.

Srdačan pozdrav,

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО
Биљана Гаврић
Саветник за односе са јавношћу и медијима
Булевар Михајла Пупина 16,
21000 Нови Сад, Србија
тел: 021 487 43 81
моб: 060 515 90 28

Мислите на животну средину.
Штампајте овај мејл само уколико је неопходно.

Od: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Poslato: 7. novembar 2024. 16:11

Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić; Biljana Gavrić

Tema: Portal i Radio 021 KOSULJICA OSNOVNE ANALIZE URINA

Poštovane,

U prilogu dostavljam molbu za odobrenje sadržaja za realizaciju druge u nizu od ukupno osam tema/tekstova/radijskih emisija, obuhvaćenih ugovorom između Radija 021.rs<<http://021.rs/>> i Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo AP Vojvodine.

Tema druge realizacije je:

Osnovni pregled urina, značaj za građane i tumačenje

Sagovornica, prma dogovoru i navedenom spisku koji ste nam dostavili je dr

Sunčica Kojić Damjanov iz Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Planirano je da emisiju o Osnovnom pregledu urina premijerno emitujemo u sredu, 13. novembra u 17 časova dok je repriza druge epizode planirana za nedelju, 17. novembra u 9 časova.

Tekstovi o dogovorenim temama koji su predmet ugovora biće objavljeni na Portalu 021.rs<<http://021.rs/>> u sukcesivno, prema dinamici odobrenja i emitovanja i biće Vam dostavljeni u skladu sa odredbama ugovora.

Hvala Vam.

Srdačan pozdrav,

Aristea Stakić, novinarka

aristea.stakic021@021.rs<<mailto:aristea.stakic021@021.rs>>

Radio 021, Portal 021.rs<https://webmail.vojvodina.gov.rs/owa/redirect.aspx?REF=5_SKkND7zIK871_Z8FNQBtEj1Egn7S_AaF480dQoQh8ZATnxZevcCAFodHRwOi8vMDIxLnJz>

Tel: 064/8195362

<http://www.021.rs/>

2

Kucajte ovde da biste

Celo poštansko sanduče

Opcije

Odjavljivanje

Posta Kalendar Kontakti

Deleted Items (47)
Drafts [10]
Inbox (3)
Junk E-Mail [1]
Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox
Upravljanje fasciklama...

Odgovori Odgovori svima Prostedi Neželjeno Zatvori

Text Pregled urina ep2

Aristea Stakic [aristea.stakic@021.rs]

Odgovorili ste u 17.11.2024. 22:57.

Poslato: 13. novembar 2024. 17:18
Za: Biljana Gavrić; Snežana Bojanić
Cc: krajinovic@021.rs
Prilozi: Adekvatna dijagnostika i ~1.docx (19 kB)

Poštovane,

u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:
"Adekvatna dijagnostika i bolje lečenje"

a na temu radijske emisije "Pregled urina, osnovni, specifični i kulture sa antibiogramom-tumačenje" u okviru projekta koji realizujemo.

Srdačan pozdrav.

Aristea Stakić
novinarka
Portal i Radio 021
0648195362

Povezano sa programom Microsoft Exchange

Adekvatna dijagnostika i bolje lečenje: Zašto su važni pregledi urina?

Osnovni pregled urina je prvi test koji radimo kako bismo proverili da li naši bubrezi, njegovi izvodni kanali i mokraćna bešika dobro funkcionišu ili postoji neki problem.

Kada se upustimo u procenu ispravnosti rada bilo kog organa ili organskog sistema, uvek se polazi od najjednostavnijih testova. Cilj je da nam ti testovi pokažu da li taj organ ili sistem rade kako treba ili ne, objašnjava za 021.rs, dr Sunčica Kojić Damjanov iz Univerzitetskog Kliničkog centra Vojvodine.

Osnovni pregled urina je taj prvi test koji se izvodi da bismo se orijentisali da li naši bubrezi, njegovi izvodni kanali i mokraćna bešika dobro funkcionišu ili postoji neki problem. Na osnovu rezultata ovog testa možete proceniti da li postoji urinarna infekcija ili ne, možete pretpostaviti da osoba ima pesak ili kamenčiće u izvodnim kanalima bubrega, da li konzumira mnogo povrća ili čokolade, da li gladije ili možda ima visok nivo šećera u krvi, ističe u razgovoru za 021.rs, dr Sunčica Kojić Damjanov.

"Dakle, nisu uvek u pitanju samo bolesti bubrega. Iz osnovnog pregleda urina može se svašta zaključiti i to je polazna tačka koja usmerava dalja specifična ispitivanja. Zbog toga uzorak urina uvek mora biti onaj koji je potreban za određeno ispitivanje. Osoba mora biti adekvatno pripremljena za određeno ispitivanje i pravilno uzeti uzorak da bi i zaključci koji se iz njega izvode bili tačni", naglašava naša sagovornica.

Osnovni pregled urina

Osnovni pregled urina podrazumeva ispitivanje uzorka urina prvo hemijski, a zatim i pregledom pod mikroskopom. Hemijski pregled se izvodi posebnim test trakama koje sadrže polja sa reagensima za ispitivanje različitih materija. Kada se ovakva traka uroni u urin, na tim poljima se odvijaju hemijske reakcije i mi okvirno znamo šta se i u kojoj količini od tih materija nalazi u urinu.

"Taj hemijski pregled urina nam zapravo služi samo da se orjentišemo šta možemo očekivati kada pređemo na drugi deo pregleda koji zovemo pregled sedimenta urina. On se izvodi tako što se od uzorka urina pravi preparat na staklenoj pločici koja se zatim pregleda pod mikroskopom. Na ovaj način možemo da vidimo sve elemente koji se mogu naći u urinu - crvena i bela krvna zrnca, različite ćelije koje potiču iz bubrega pa sve do mokraćne bešike, zatim različite bakterije, gljivice, parazite, različite kristale i soli, cilindre i drugo", napominje ona.

Doktorica Kojić Damjanov kaže da je najjednostavniji i najsigurniji osnovni pregled urina - pregled ručno i da se u nekim manjim laboratorijama, takav pregled još uvek samo tako i izvodi.

"Međutim, danas se zbog velikog broja uzoraka i potrebe za što bržim dobijanjem rezultata koriste različiti analizatori koji na sličan način automatizovano vrše pregled urina. Analizatoru date epruvetu, on sam urinom pokvasi polja na test traci, očita rezultat, pripremi mikroskopski preparat i izvrši tipizaciju elemenata koje je u njemu video. Međutim, aparati umeju da pogreše jer su samo aparati. I zato ih mi kontrolišemo. Pre nego što se rezultat izda, svaka slika preparata se prekontroliše i kada nam se nešto ne uklapa, mi analizu ponovimo ručno, odnosno uzimamo naše mikroskope i proveravamo ono što aparat kaže da je video. Jer ipak najviše verujemo svojim očima! Iako sve ovo deluje komplikovano, vremenom postaje rutina i ovakav osnovni pregled urina može se obaviti za 10-tak minuta", ističe ona.

Zašto je važan baš prvi jutarnji urin?

Osnovni pregled urina vrši se u uzorku prvog jutarnjeg urina. Zbog toga što se tokom noći ređe mokri, jer spavamo, i na taj način se sve materije koje dospeju u urin nagomilavaju, objašnjava doktorica i dodaje da se one u prvom jutarnjem urinu nalaze u najvećoj koncentraciji i laboratorijskim metodama se mogu najlakše i najsigurnije detektovati.

"Ukoliko prvi jutarnji urin odbacite, pa u laboratoriju donesete drugi, treći ili neki naknadni uzorak, a recimo popili ste čašu vode sa lekovima koje ujutru morate uzeti, rizikujete da nalaz osnovnog pregleda vašeg urina bude pogrešan. To bi

značilo da postoji mogućnost da se pregledom u njemu ne nađu neki patološki sastojci ili bar ne u količini potrebnoj da to proglasimo patološkim. Na primer, da broj bakterija ne bude dovoljan da kažemo da je to urinarna infekcija, a da osoba ustvari ima urinarnu infekciju, zatim da ne detektujemo povišenu količinu šećera u urinu koja kod osobe ustvari postoji, da ne nađemo dovoljnu količinu urobilinogena u urinu pa posumnjamo na oboljenje jetre koje ustvari ne postoji i slično", precizirala je dr Kojić Damjanov.

Naglašava da uzimanje prvog jutarnjeg urina nije izmišljeno da, kako je rekla, "deranžira" osobu da se bavi hvatanjem mlaza u bočicu, a da se još ni nije ni rasanila, već, kaže, zaista ima svoju svrhu, odnosno omogućuje da se najsigurnije ustanovi šta se u urinu nalazi.

Priprema za pravilno uzimanje uzorka urina za laboratorijski pregled

Doktorica Kojić Damjanov ističe da je veoma važno da uzorak urina koji se donese na analizu bude reprezentativan, odnosno da bude najbolji mogući "kako bi nam dao najviše informacija koje su uz to i najtačnije". Da bi se ovo postiglo, osoba koja daje uzorak mora biti adekvatno pripremljena i uzeti uzorak na pravilan način. Bez obzira da li treba da se obavi osnovni ili neki od specifičnih pregleda urina, pacijent mora adekvatno da se pripremi za uzimanje uzorka.

"Adekvatna priprema za uzimanje uzorka postoji za sve testove koji se izvode bilo iz krvi, urina, stolice ili neke druge telesne tečnosti. Postoje pravila koja se moraju ispoštovati kako bi smo bili sigurni da su rezultati testiranja tačni. Na žalost, mislim da lekari malo o tome pričaju sa svojim pacijentima kada ih šalju u laboratoriju, verovatno misleći da se to podrazumeva, a pacijenti verovatno misle da se ne mora baš sve ispoštovati. Ali, na žalost, nije tako i ovakvi propusti veoma lako dovode do netačnih rezultata, a oni do pogrešnih odluka lekara", naglašava ona.

Neophodno je, ističe doktorica Kojić Damjanov, dobro se obavestiti na koji način da se spremimo za neko testiranje i to isključivo kod lekara koji nas na to testiranje šalje jer, smatra da on zna šta želi da ispita jer ista analiza može da se izvodi uz različite pripreme i da daje različite informacije u zavisnosti od toga.

"Kada je reč o uzorku urina, to znači da pacijent pre uzimanja uzorka mora genitalije i izlaz uretre da opere blagim sapunom i vodom, predeo osuši i tek tada pristupi uzorkovanju urina. Ovo je važno jer se tokom slivanja urina u čašicu za urin često spere i okolna koža, pa se bakterije, leukociti i druge ćelije sa kože nađu u čašici. Tako možemo zdravu osobu proglasiti da ima urinarnu infekciju jer smatramo da se dobro pripremila i da su viđene ćelije ustvari iz bešike, a ne sa kože", objašnjava doktorka za 021.rs.

Iako se može učiniti da se savetuje ono što većina građana zna, uvek je dobro ponoviti I sam postupak. Doktorka Kojić Damjanov kaže da je za osnovni pregled urina, potrebno prvi mlaz pustiti u wc-šolju, zaustaviti mokrenje i zatim mokriti u čašicu za uzorak. Ovo je važno zbog toga da se speru bakterije i ćelije sa kože i uz izlaz uretera jer te bakterije ne potiču iz mokraćne bešike i urinarnog trakta i opet nas mogu dovesti do pogrešnih zaključaka.

"Za neke druge preglede, na primer, potrebno je prikupiti tri uzorka u tri različite čašice prilikom istog akta mokrenja: prvi mlaz, srednji mlaz i poslednji mlaz. Dakle, uputstva su različita u zavisnosti kakve zaključke lekar želi da donese, te bi lekar koji traži analizu trebalo pacijenta i da uputi u način uzimanja uzorka", kaže ona.

Kako se boriti protiv Ešerihije koli I Kandidate?

Jedna je najšestća bakterija a druga je najotpornija gljivica. One izazivaju urinarne infekcije. Doktorka Kojić Damjanov kaže da je prvo i osnovno da pacijent nikako ne preduzima lečenje sam ili uz konsultaciju čuvenog doktora Gugla koji zna sve, ali vrlo često daje pogrešne ili polovične savete.

"Sve infekcije urinarnog trakta, a naročito one izazvane sa ova dva mikroorganizma, potrebno je da leči lekar koji će na osnovu urinokulture, antibiograma, pacijentovih pridruženih bolesti, njegove starosti i drugih relevantnih činjenica odlučiti koji antibiotik ili antimikotik je najbolji za određenog pacijenta, u kojoj dozi, da li u vidu tableta ili injekcija i koliko dugo treba da traje lečenje. Lečenje nije isto za sve pacijente, već mora biti prilagođeno pojedincu. Ono što je za nekoga izbor, za nekog drugog može biti toksično. Na primer, pacijenti koji imaju pojedine bolesti bubrega ili jetre drugačije razgrađuju ili izlučuju lekove, pa su neki antibiotici za njih toksični i ne primenjuju se ili se daju u smanjenim dozama u odnosu na zdravu populaciju. Pojedini antibiotici ne daju se

deci mlađoj od 16 godina jer izazivaju oštećenja kostiju i zuba. Zato je zaista važno da svako lečenje vodi za to stručna osoba jer šteta ponekad može biti veća od koristi", naglašava dr Kojić Damjanov.

Pregled urina je važan za trudnice

Pregled urina je kod trudnica jedan od osnovnih pregleda. Kompletna krvna slika, nivo glukoze u krvi i osnovni pregled urina su jedini laboratorijski pregledi potrebni za praćenje normalne trudnoće kod trudnica koje nemaju neki poseban rizik za dodatne komplikacije.

"Osnovni pregled urina je važan jer se iz njega može videti da li postoji sumnja na urinarnu infekciju kod trudnice. Urinarna infekcija se mora lečiti kako tokom trudnoće, tako i pred porođaj jer će beba tokom porođaja doći u kontakt sa patogenim bakterijama ukoliko infekcija postoji. Prati se i nivo glukoze u urinu jer ukoliko glukoza u urinu postoji, to može ukazati na razvoj dijabetesa kod trudnice, a dijabetes može podstaći razvoj niza komplikacija i tokom trudnoće i tokom porođaja. Prati se i prisustvo proteina u urinu. Ukoliko su oni prisutni u koncentracijama većim od normalnih, to može ukazati na problem sa bubrezima, ali i povećan rizik za razvoj veoma ozbiljnih komplikacija. Prisustvo proteina i glukoze u urinu, uz oteku na nogama i povišen krvni pritisak, upućuje na postojanje preeklampsije i mogući razvoj eklampsije, teškog stanja koje može ugroziti život i trudnice i ploda. Ukoliko se ova stanja na vreme prepoznaju, uključiti terapija i planira porođaj, rizik od komplikacija se znatno smanjuje", zaključuje doktorka Sunčica Kojić Damjanov.

Specifični pregled urina zavisi od rezultata osnovnog pregleda

Specifičnih pregleda urina ima više, a koji će se od njih dalje obavljati zavisi od rezultata osnovnog pregleda urina i tegoba koje pacijent ima. Najčešće se pacijenti upućuju na mikrobiološki pregled urina, kada se sumnja na urinarnu infekciju. Ovim pregledom potvrđuje se prisustvo mikroorganizama kao i njihov broj a ukoliko je potrebno lečenje - koji lekovi su efikasni u pojedinačnom slučaju jer svaka urinarna infekcija je drugačija, kaže doktorka.

"Pored toga, postoje pregledi koji se obavljaju u uzorku 24h-urina, što znači da osoba mora sakupiti svaku kap urina koju izluči tokom 24 sata da bi testiranje bilo

pravilno. Ovaj uzorak uglavnom se koristi za ispitivanje ekskretorne funkcije bubrega, odnosno kod procene postojanja bubrežne insuficijencije i procene njenog stepena kao što je određivanje klirensa kreatinina, ali i za dijagnostiku i praćenje toka nekih malignih bolesti kao što je multipli mijelom, zatim za dijagnostiku porfirija i drugo. U uzorku urina mogu se izvoditi i mnoge druge specifične analize kao određivanje količine proteina, albumina, porfobilinogena, delta-aminolevulanske kiseline, bakra, beta-2 mikroglobulina, zatim osmolalnost urina i mnogi drugi testovi, što je usko specifično za pojedine bolesti", istakla je doktorka za 021.rs.

Urinokultura sa antibiogramom otklanja sumnju na urinarnu infekciju

Doktorka Kojić Damjanov kaže da se mikrobiološki pregled urina, odnosno, urinokultura, radi kada se posumnja na urinarnu infekciju i da to znači da se uzorak urina zaseje na neke hranljive podloge na kojima će se razviti kolonije bakterija ili gljivica ukoliko ih u urinu ima. Te kolonije se potom ispituju da bi se ustanovilo koje se tačno bakterije ili gljivice u uzorku nalaze i koliko ih ima u jednom mililitru urina. U zavisnosti od njihovog prisustva i broja, lekar koji je tražio ovaj pregled odlučiće da li je potrebno lečenje ili ne.

"Urinokultura je važna da bi se prvo ustanovilo da li u urinu, a samim tim i u urinarnom traktu, postoje bakterije koje nisu normalni stanovnici ovog dela našeg tela, a zatim i da li njih ili onih bakterija koje su i normalno tu ima u tolikom broju da mogu da nam nanesu štetu, odnosno da ih treba lečiti. Ukoliko ih ima, antibiogram nam pomaže da izaberemo pravi lek koji će nas rešiti ovih bakterija. Treba znati da urin nije sterilna tečnost i da u njemu uvek ima malo bakterija koje su njegovi normalni stanovnici i da to nije za brigu niti lečenje. Znači, urinokultura se uvek radi tek nakon osnovnog pregleda urina koji ukazuje na potencijalnu infekciju. Da li treba raditi dalje pretrage, odnosno urinokulturu sa antibiogramom, odlučuje isključivo lekar koji je tražio analizu i koji je školovan za to. Odluku o određivanju urinokulture nikako ne bi trebalo da donose pacijenti sami, naročito ne nakon konsultacije sa komšijom ili sa internetom", naglašava dr Kojić Damjanov.

Kucajte ovde da biste

Celo poštansko sanduče

Opcije

Odjavljivanje

Pošta

Kalendar

Kontakti

Deleted Items (47)

Drafts [10]

Inbox (3)

Junk E-Mail [1]

Sent Items

Kliknite da biste videli sve fascikle

Outbox

Upravljanje fasciklama...

Odgovori | Odgovori svima | Prosledi | Neželjeno | Zatvori

RE: Text Pregled urina ep2

Biljana Gavrić

Poslato: 17. novembar 2024. 22:57

Za: Aristeia Stakic [aristeia.stakic@021.rs]

Po,

Imate saglasnost za objavu teksta.

Srdačan pozdrav,
Biljana Gavrić
Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo

Poslato sa mog uređaja Galaxy

----- Original message -----

Od: Aristeia Stakic <aristeia.stakic@021.rs>

Date: 13.11.24. 17:19 (GMT+01:00)

To: Biljana Gavrić <Biljana.Gavric@vojvodina.gov.rs>, Snežana Bojanić
<Snezana.Bojanic@vojvodina.gov.rs>

Cc: krajinovic@021.rs

Subject: Text Pregled urina ep2

Poštovane,

u prilogu mejla dostavljam Vam molbu za odobrenje objavljivanja pojedinačnog teksta pod naslovom:

"Adekvatna dijagnostika i bolje lečenje"

a na temu radijske emisije "Pregled urina, osnovni, specifični i kulture sa antibiogramom-tumačenje" u okviru projekta koji realizujemo.

Srdačan pozdrav.

Aristeia Stakić
novinarka
Portal i Radio 021
0648195362